

Dosarul nr. 3ra-326/19

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (N. Bobu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (I. Talpa, D. Stănilă, D. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ixari Maxim,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ixari Maxim împotriva Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, Primăriei or. Cupcini, r-nul Edineț și Gudumac Adrian cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Ixari Maxim și s-a menținut hotărârea și încheierea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central

c o n s t a t ă :

La data de 07 februarie 2017, Ixari Maxim a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, Primăriei or. Cupcini, r-nul Edineț și Gudumac Adrian cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 17 august 2016 a decedat tatăl său Ixari Anatolie, și, fiind unicul moștenitor, s-a adresat cu cerere la notarul public Morea Galina privind acceptarea succesiunii.

La 14 septembrie 2016 i-a fost eliberat certificat de calitate de moștenitor.

A susținut că în scopul primirii moștenirii, s-a adresat cu cerere către Primăria or. Cupcini, r-nul Edineț, solicitând eliberarea certificatului despre proprietățile de care a dispus tatăl său Ixari Anatolie, știind cu certitudine de faptul că ultimul deținea un teren, pe care a efectuat careva lucrări de construcție a unei case de locuit, însă din cauza înrăutățirii grave a stării sănătății tatălui său, nu a fost finalizată.

A menționat reclamantul că Primăria or. Cupcini, r-nul Edineț, i-a comunicat că tatăl său la ziua decesului nu deținea niciun teren.

Ulterior a stabilit că prin decizia nr. 7/11-1 din 21 iulie 2016 a Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, s-a decis anularea deciziei Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 4/11-6 din 30 aprilie 2015 „Cu privire la repartizarea sectorului de teren pentru proiectarea construcției casei individuale de locuit lui Ixari Anatolie, din str. XXXXX”, în legătură cu starea materială grea.

Tot, la aceeași dată – 21 iulie 2016, Consiliul or. Cupcini r-nul Edineț a emis decizia nr. 7/12-1, prin care s-a decis atribuirea lui Gudumac Adrian sectorul de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit, din str. XXXXX, conform planului cadastral.

Consideră reclamantul că deciziile nr. 7/11-1 „Cu privire la anularea deciziilor, privind repartizarea unor sectoare de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit” și nr. 7/12-1 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit” din 21 iulie 2016, au fost emise ilegal și neîntemeiat de către Consiliul or. Cupcini, r-nul Edineț, din care considerente la 25 octombrie 2016 s-a adresat Primăriei și Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț cu cerere prealabilă, recepționată de către pârâți la 09 noiembrie 2016, prin care a solicitat anularea actelor administrative nominalizate, însă până în prezent nu a primit răspuns.

A precizat reclamantul că prin decizia nr. 1/18 din 02 februarie 2007 a Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, s-a decis de a permite lui Ixari Anatolie repartizarea sectorului de teren pentru proiectarea construcției garajului conform planului cadastral.

Totodată, prin decizia nr. 2/3 din 30 martie 2007 a Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, s-a anulat decizia nr. 1 din 02 februarie 1995 cu privire la repartizarea sectorului de teren Dinei Russu și s-a permis repartizarea lui Ixari Anatolie sectorului de teren pentru proiectarea construcției casei individuale de locuit din str. XXXXX.

Astfel, pe parcursul anilor tatăl său Ixari Anatolie a construit pe terenul repartizat lui din str. XXXXX, garajul cu bucătăria de vară, fapt confirmat prin Actul din 11 iulie 2016, semnat de către comisia compusă din 5 persoane, de tatăl său și aprobat de către Primarul or. Cupcini, r-nul Edineț.

Din Actul enunțat supra rezultă că tatăl său Ixari Anatolie nu a deținut documente ce autentifică dreptul lui asupra terenului litigios și asupra construcțiilor edificate pe acest lot de pământ.

Cu toate acestea, Consiliul or. Cupcini, r-nul Edineț nu era în drept să-l deposedeze pe tatăl său de terenul în litigiu, atribuit lui în mod legal, cu transmiterea acestuia lui Gudumac Adrian.

A reiterat că Primăria or. Cupcini, r-nul Edineț, i-a prezentat o copie a cererii din data de 08 iulie 2016, precum că ar fi fost întocmită și semnată de către tatăl său Ixari Anatolie, prin care, în legătură cu starea materială grea, ar fi solicitat anularea deciziilor din 30 aprilie 2015 nr. 4/11-6 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit”, în situația în care sectorul de teren pentru proiectarea construcției casei individuale de locuit din str. XXXXX, i-a fost repartizat lui Ixari Anatolie prin decizia nr. 2/3 din 30 martie 2007 și nicidecum prin deciziile nominalizate.

A indicat reclamantul că prin emiterea actelor administrative contestate, Ixari Anatolie a fost lipsit de dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu, de care a dispus timp de 9 ani în mod legal, iar în consecință el, fiind unicul moștenitor legal, a fost lipsit de succesiune după decesul tatălui său.

Mai mult ca atât, însăși cererea din 08 iulie 2016, pe care i-a prezentat-o autoritățile publice locale, creează dubii, având în vedere că din cauza bolii grave de care suferea tatăl său, nu putea în general să perfecteze o astfel de cerere, deoarece nu era în stare să înțeleagă sensul acesteia.

Afară de aceasta, din adeverința eliberată de IMSP SR Edineț din 16 noiembrie 2016, se confirmă faptul că tatăl său Ixari Anatolie de la 12 iulie 2016 până la 23 iulie

2016 a fost internat în secția XXXXX, iar la 17 august 2016 a decedat, fapt ce denotă că la data de 08 iulie 2016, ultimul era în stare foarte gravă.

Mai mult ca atât, starea gravă a sănătății tatălui său se confirmă și prin bonurile de plată a pensiei achitate la Oficiul poștal nr. 09 din or. Cupcini, r-nul Edineț, unde pentru lunile martie, iunie, iulie și august, pensia de dezabilitate stabilită lui Ixari Anatolie, o primea concubina acestuia Gudumac Svetlana, cu care a locuit ultimii 2 ani până la deces, care este inclusiv și mama lui Gudumac Adrian, căruia prin decizia Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/12-1 din 21 iulie 2016, i-a fost atribuit sectorul de teren pentru proiectarea construcției casei individuale de locuit din str. XXXXX.

În contextul expus, a cerut Ixari Maxim anularea deciziilor Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/11-1 „Cu privire la anularea deciziilor, privind repartizarea unor sectoare de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit” și nr. 7/12-1 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit” din 21 iulie 2016, ca fiind emise ilegal și neîntemeiat, precum și încasarea din contul pârâților în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată a lui Ixari Maxim împotriva Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, Primăriei or. Cupcini, r-nul Edineț și Gudumac Adrian cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/11-1 din 21 iulie 2016 „Cu privire la anularea deciziilor, privind repartizarea unor sectoare de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit”.

Prin hotărârea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de către Ixari Maxim și s-a menținut hotărârea și încheierea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare și-au întemeiat soluțiile prin faptul că la 09 noiembrie 2016, reclamantul Ixari Maxim, prin intermediul avocatului său Martin Vasile, s-a adresat cu cerere prealabilă către Consiliul or. Cupcini, r-nul Edineț și Primăria or. Cupcini, r-nul Edineț, solicitând anularea deciziei Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/12-1 din 21 iulie 2016 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit”, la care nu a primit răspuns.

Însă, reclamantul a depus acțiune în judecată cu privire la anularea deciziei nr. 7/12-1 din 21 iulie 2016 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit” a Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, abia la 07 februarie 2017, adică după expirarea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) și b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Au notat instanțele de judecată că înaintarea anterioară de către reclamant a acțiunii, care a dus în consecință la restituirea cererii de chemare în judecată, nu poate fi calificată drept temei justificativ ce ar îndreptăți repunerea acțiunii în termenul de prescripție, din care motive au ajuns la concluzia de a o respinge ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Referitor la capătul de cerere privind anularea deciziei Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/11-1 din 21 iulie 2016 „Cu privire la anularea deciziilor, privind repartizarea unor sectoare de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit”, instanțele de judecată au reținut că din cererea prealabilă din 09 noiembrie 2016, rezultă că Ixari Maxim a contestat doar decizia Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/12-1 din 21

iulie 2016 „Cu privire la repartizarea sectoarelor de teren pentru proiectarea construcției caselor de locuit”, fără a cere inclusiv și anularea deciziei Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț nr. 7/11-1 din 21 iulie 2016 „Cu privire la anularea deciziilor, privind repartizarea unor sectoare de teren pentru proiectarea construcției casei de locuit”, nefiind astfel respectată procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară prevăzută de lege în acest sens, din care considerente prin încheierea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea în această parte a fost scoasă de pe rol.

La data de 23 ianuarie 2019, Ixari Maxim prin intermediul reprezentantului său – avocatul Martin Vasile, în baza mandatului seria MA nr. 0183476 din 02 februarie 2017, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, hotărârii și încheierii din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Ixari Maxim a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 10 februarie 2019, în adresa Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, Primăriei or. Cupcini, r-nul Edineț și Gudumac Adrian au fost expediate copiile recursului declarat de către Ixari Maxim, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La data de 11 martie 2019, Gudumac Adrian prin intermediul reprezentantului său-avocatul Roman Crivenco a depus referință, solicitând să fie considerat recursul declarat de către Ixari Maxim ca inadmisibil, cu menținerea deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a hotărârii și încheierii din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ixari Maxim este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Reieșind din prevederile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Instanța de recurs reține că potrivit informației de pe pagina web a Curții de Apel Bălți: www.cab.instante.justice.md, decizia din 08 noiembrie 2018 a fost publicată la 13 decembrie 2018.

Subsecvent, din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost expediată atât în adresa lui Ixari Maxim, cât și avocatului acestuia Martin Vasile la 14 decembrie 2018 (f.d. 228, vol. I), recepționată de către reprezentantul recurentului la 19 decembrie 2018 (f.d. 229, vol. I).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 23 ianuarie 2019.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile

recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Ixari Maxim, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, asupra cărora Curtea de Apel Bălți s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Ixari Maxim nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Staver Corneliu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca

urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Ixari Maxim a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ixari Maxim împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ixari Maxim împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ixari Maxim împotriva Consiliului or. Cupcini, r-nul Edineț, Primăriei or. Cupcini, r-nul Edineț și Gudumac Adrian cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu